
**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

4 NOVEMBER 1997

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 2 van de wet
van 11 april 1995 tot invoering van het
“handvest van de sociaal verzekerde”**

(Ingediend door de heer Thierry Giet)

TOELICHTING

Dames en Heren,

De op 11 april 1995 van kracht geworden wet van 1 januari 1997 heeft tot doel de sociaal verzekerde beter te beschermen door hem rechtszekerheid te geven, naar analogie van wat de wet van 4 augustus 1986 voor de belastingplichtigen gedaan heeft (stuk Kamer, nr 353/1-91/92, B.Z., blz. 1 en stuk Senaat nr 634/2-94/95, blz.7).

De indieners van het oorspronkelijke wetsvoorstel verwoordden hun bedoelingen als volgt: «Het is maar normaal dat mensen die hun sociale rechten niet kennen, er toch het voordeel van hebben. Een optimale toegankelijkheid van het systeem, alsook een grotere doorzichtigheid zijn noodzakelijk om de sociale zekerheid doeltreffend te doen functioneren» (stuk Kamer, nr 353/1-91-92, B.Z., blz.1).

Dit wetsvoorstel beoogt een «leemte» in de wet aan te vullen, met name iets te verduidelijken wat door de toenmalige wetgever niet met zoveel woorden gezegd werd.

(*) Vierde zitting van de 49^{de} zittingsperiode

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

4 NOVEMBRE 1997

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 2 de la loi du
11 avril 1995 visant à instituer
la charte de l'assuré social**

(Déposée par M. Thierry Giet)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 11 avril 1995 entrée en vigueur le 1^{er} janvier 1997 a pour but de réaliser une meilleure prise en charge de l'assuré social, c'est à dire de mettre en place, en faveur des assurés sociaux, un système de sécurité juridique analogue à celui qui fut instauré, par la loi du 4 août 1986, en faveur des contribuables (Doc. parl., Chambre, n° 353/1-91/92 SE, p. 1 et Doc. parl., Sénat, n° 634/2-94/95, p. 7).

Les auteurs de la proposition de loi initiale s'exprimaient de la manière suivante : «Il n'est que normal de faire bénéficier de leurs droits sociaux les gens qui ne les connaissent pas. Un accès optimal et une meilleure transparence sont indispensables à un fonctionnement efficace de la sécurité sociale» (Doc. parl., Chambre, n° 353/1-91/92 SE, p. 1)

La présente proposition a pour objet de combler ce qui, semble-t-il, doit être considéré comme une lacune de la loi, un non-dit du législateur de l'époque.

(*) Quatrième session de la 49^{ème} législature

De tekst van hoofdstuk I van de wet, «Bepalingen en toepassingsgebied», laat de aandachtige lezer enigszins in het onzekere. In artikel 1 wordt immers bepaald dat de wet van toepassing is op iedere persoon en op iedere instelling van sociale zekerheid.

Artikel 2, eerste lid, 1°, e) omschrijft het begrip «sociale zekerheid» als volgt:

«alle regelingen van het stelsel van sociale bijstand, bestaande uit de tegemoetkomingen aan gehandicapten, het recht op een bestaansminimum, de gewaarborgde gezinsbijslag en het gewaarborgd inkomen voor bejaarden».

Uit de bovenstaande opsomming blijkt dus dat het bestaansminimum tot het toepassingsgebied van de wet behoort, maar dat het maatschappelijk welzijn *sensu stricto* daarbuiten valt.

Het lijkt nogal evident dat het handvest ook het eigenlijk maatschappelijk welzijn dient te omvatten en dat zulks ook de bedoeling was van de indieners van het oorspronkelijk wetsvoorstel.

De nieuwe wet hoort ongetwijfeld thuis in het arsenaal van de wapens ter bestrijding van armoede en bestaansonzekerheid, want de berooidsten zijn, mede doordat zij het moeilijk hebben om hun rechten te doen gelden, ook degenen die voor de zwaarste problemen komen te staan.

Het recht op verzekering en maatschappelijk welzijn is overigens een individueel recht dat openstaat voor iedere burger wiens precaire situatie behoorlijk is vastgesteld.

Het gemaakte onderscheid is totaal uit de lucht gegrepen en met geen enkel objectief criterium te rechtvaardigen, temeer daar het bij de totstandkoming van de wet nooit ter sprake is gebracht.

Bovendien zijn de meningen van de practici op dat punt verdeeld en voor een grotere rechtszekerheid kan zoiets uiteraard alleen maar nefast zijn.

Gelet op het hedendaagse streven om de rechtsbedeling voor eenieder beter toegankelijk te maken en op de desbetreffende aanbevelingen van de recentelijk opgerichte parlementaire onderzoekscommissies, stellen wij voor de wet van 11 april 1995 te wijzigen door aan de in artikel 2, eerste lid, 1°, e), gemaakte opsomming de woorden «maatschappelijk welzijn» toe te voegen.

Le texte du chapitre I^{er} de la loi, «Définitions et champ d'application», laisse le lecteur attentif quelque peu perplexe. En effet, en son article 1^{er}, la loi précise qu'elle s'applique à toute personne et à toute institution de sécurité sociale.

L'article 2, alinéa 1^{er}, 1°, e), définit la notion de sécurité sociale, ainsi :

«l'ensemble des branches du régime d'aide sociale constitué par les allocations aux handicapés, le droit à un minimum de moyens d'existence, les prestations familiales garanties et le revenu garanti aux personnes âgées».

On peut donc constater que l'énumération qui est faite ici plus haut exclut l'aide sociale *sensu stricto* alors qu'elle reprend le minimex.

Il apparaît évident que la Charte doit également s'appliquer à la matière de l'aide sociale proprement dite et que telle était l'intention des auteurs de la proposition de loi initiale.

La nouvelle loi s'inscrivait sans conteste dans le cadre de la lutte contre la pauvreté et la précarité, car les problèmes les plus cruciaux sont rencontrés par les plus démunis qui ont des difficultés à faire reconnaître leurs droits.

Par ailleurs, le droit à l'assurance et à l'aide sociale est un droit individuel qui est ouvert dès que la situation est dûment constatée.

Dès lors, aucun critère objectif ne justifie une telle distinction qui apparaît dénuée de tout fondement et ce d'autant qu'elle n'a fait l'objet d'aucune discussion au cours de l'élaboration de la loi.

De plus, l'état de la question divise les praticiens et les interprétations de la loi divergent, ce qui dans l'optique d'une sécurité juridique accrue est manifestement néfaste.

Aussi, dans le contexte actuel de la recherche d'une meilleure accessibilité de tous à la Justice et eu égard aux recommandations des récentes commissions d'enquête parlementaire sur ce problème, il est proposé de modifier la loi du 11 avril 1995 en ajoutant les termes «aide sociale» dans l'énumération reprise à l'article 2, alinéa 1^{er}, 1°, e).

TH. GIET

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 2, tweede lid, 1°, e), van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het «handvest» van de sociaal verzekerde, worden tussen de woorden «het recht op een bestaansminimum,» en de woorden «de gewaarborgde gezinsbijslag» de woorden «het maatschappelijk welzijn,» ingevoegd.

14 oktober 1997

PROPOSITION DE LOI

Article 1^{er}

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 2, alinéa 1^{er}, 1°, e), de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer la charte de l'assuré social, les mots «l'aide sociale» sont insérés entre les mots «le droit à un minimum de moyens d'existence,» et les mots «les prestations familiales garanties».

14 octobre 1997

TH. GIET
